

Dosarul nr. 2ra-2030/21
2-20165466-01-2ra-27122021

Prima instanță: (Judecătoria Bălți, sediul Central) Al. Roșca
Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

DECIZIE

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Năstase Andrei,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Năstase Andrei
împotriva lui Usatîi Renato, intervenient accesoriu Întreprinderea cu Capital Străin
”Reforma Art” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la apărarea onoarei,
demnității și reputației profesionale,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2021,

c o n s t a t ă :

La 31 decembrie 2020, Năstase Andrei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Usatîi Renato, intervenient accesoriu ÎCS ”Reforma Art” SRL cu
privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

În motivarea acțiunii, Năstase Andrei a menționat că pârâtul a participat la
emisiunea ”Secretele Puterii” din 11 noiembrie 2020, în care a declarat unele
afirmații, care nu corespund adevărului și anume că ar fi fost plătit de Dodon Igor
pentru faptul că ar fi fost un ”Spoiler” la alegerile pentru funcția de Președinte al
Republicii Moldova.

Astfel, pârâtul a făcut următoarele declarații: ”Am niște documente pe care
le-am obținut din Federația Rusă, care demonstrează o analiză a cheltuielilor lui
Dodon care au fost prezentate în Federația Rusă, unde sunt indicați peste
11 milioane de euro. Deci merge vorba despre campania pre electorală de trei luni
de zile și turul I și II, adică cinci luni de zile...”

Pentru propaganda timp de cinci luni s-au cheltuit 1 200 000 de euro, contra
propaganda – 2 100 000 de euro. Pentru organizațiile de tineret – 850 000 de euro,

candidați, spoileri, doi, perioada de cinci luni, în total – 1 120 000 de euro. În raport numele acestor candidați sunt abreviaturile V.I. și A.N...”

Fiind întrebat de moderatorul emisiunii dacă sub abreviatuara A.N. se află Năstase Andrei, pârâtul a lăsat să se înțeleagă că este vorba despre el.

Astfel, reclamantul a reiterat că potrivit declarațiilor false făcute de pârât, Dodon Igor i-ar fi achitat sume de bani cu o proveniență din Federația Rusă pentru a participa la alegerile prezidențiale în calitate de spoiler, adică persoană intenționat pusă pentru a diminua din voturile acumulate de un alt candidat.

Năstase Andrei a menționat că aceste afirmații nu corespund adevărului și constituie niște falsuri, care îl defăimează, îi afectează reputația profesională și nu există nici un act sau probă în temeiul cărora pârâtul Usatîi Renato dispune de posibilitatea de a face astfel de afirmații.

În acest sens, la 25 noiembrie 2020, a înaintat pârâtului o cerere prealabilă, prin care a solicitat dezmințirea declarațiilor indicate în același mod în care acestea au fost făcute și prezentarea scuzelor de rigoare, cu următorul conținut:

”Dezmint informațiile precum că Năstase Andrei ar fi fost remunerat de Dodon Igor pentru faptul că a participat la alegerile prezidențiale în calitate de spoiler, comunicate pe data de 11 noiembrie 2020 în cadrul emisiunii ”Secretele Puterii”, declar că ele nu corespund adevărului, sunt false și lezează imaginea și reputația dlui Năstase Andrei.

”Îmi cer scuze de la Năstase Andrei pentru comunicarea acestor informații false”.

Pârâtul a recepționat cererea prealabilă la data de 26 noiembrie 2020, însă nu a răspuns la aceasta.

Reclamantul Năstase Andrei a solicitat constatarea ca fiind defăimătoare informațiile referitoare la faptul că a avut calitate de ”concurrent spoiler” la alegerile prezidențiale din 2020, obligarea pârâtului Usatîi Renato la dezmințirea declarațiilor indicate în același mod în care ele au fost făcute, la postul de televiziune Jurnal TV (ÎCS ”Reforma Art” SRL), în cadrul emisiunii ”Secretele Puterii” de la ora 20:00 și prezentarea scuzelor de rigoare cu următorul conținut: ”Dezmint informațiile precum că Năstase Andrei ar fi fost remunerat de Dodon Igor pentru faptul că a participat la alegerile prezidențiale în calitate de spoiler, comunicate pe data de 11 noiembrie 2020 în cadrul emisiunii ”Secretele Puterii”, declar că ele nu corespund adevărului, sunt false și lezează imaginea și reputația dlui Năstase Andrei.

”Îmi cer scuze de la Năstase Andrei pentru comunicarea acestor informații false”.

De asemenea, a solicitat încasarea de la Usatîi Renato a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 02 februarie 2021, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Năstase Andrei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2021, s-a respins apelul declarat de Năstase Andrei și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 02 februarie 2021.

La 14 decembrie 2021, Năstase Andrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurentul Năstase Andrei, în motivarea recursului a invocat că atât prima instanță, cât și instanța de apel au apreciat arbitrar probele administrate, ignorând faptul că intimatul a indicat expres asupra sa, ca fiind presupusul concurent electoral, denaturând faptele, au aplicat eronat normele de drept material relevante cauzei.

Astfel, recurentul a specificat că în interpretarea corectă a normelor legale, se înțelege că onoarea este un sentiment complex, determinat de percepția pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce reputația înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate și este dobândită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate.

Respectiv, orice atingere adusă demnității și reputației persoanei, o expune pe aceasta excluderii într-o măsură mai mare sau mai mică din sfera relațiilor sociale, iar lezarea onoarei presupune că persoana simte schimbarea opiniei societății despre sine.

La fel, a relevat că, persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă.

Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.

Deci, prevederile legale trebuie interpretate și aplicate în concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Totodată, recurentul a susținut că intimatul intenționat a expus public niște falsuri care au avut ca scop anume să-l discrediteze și să îi afecteze reputația, încercând să manipuleze opinia publică ca și cum ar fi acționat fiind plătit de Dodon Igor, dar și că ar fi un corupt.

Prin urmare, recurentul a specificat că instanța de recurs urmează să constate intenția vădită a intimatului de a-i defăima, leza onoarea, demnitatea și reputația profesională a sa, prin asocierea numelui său cu persoane care au comis acțiuni contrare legii.

În consecință, a menționat că omiterea aspectelor menționate de către instanțele inferioare direct indică la examinarea superficială a cauzei, fără a fi supuse unor verificări toate circumstanțele cauzei prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului și care au fost invocate expres.

La 27 decembrie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimatilor copia recursului, fiind recepționat de către Usatfi Renato și ÎCS ”Reforma Art” SRL la 30 decembrie 2021, conform avizelor de recepție (f.d. 87-88).

La 10 ianuarie 2022, ÎCS ”Reforma Art” SRL a depus referință la recursul declarat de Năstase Andrei, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 16 septembrie 2021.

La 27 octombrie 2021, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa părților (f.d. 63), însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 14 decembrie 2021, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 ianuarie 2022, recursul declarat de către Năstase Andrei a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Examinând materialele dosarului în raport cu temeiurile cererii de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Năstase Andrei din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

La caz, Colegiul reține că Năstase Andrei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Usafii Renato, intervenient accesoriu ÎCS "Reforma Art" SRL cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

În motivarea pretențiilor înaintate, Năstase Andrei a invocat faptul că pârâtul a participat la emisiunea "Secretele Puterii" din 11 noiembrie 2020, în care a declarat unele afirmații, care nu corespund adevărului și anume că ar fi fost plătit de Dodon Igor pentru faptul că ar fi fost un "Spoiler" la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Astfel, pârâtul a făcut următoarele declarații: "Am niște documente pe care le-am obținut din Federația Rusă, care demonstrează o analiză a cheltuielilor lui Dodon care au fost prezentate în Federația Rusă, unde sunt indicați peste 11 milioane de euro. Deci merge vorba despre campania pre electorală de trei luni de zile și turul I și II, adică cinci luni de zile..."

Pentru propaganda timp de cinci luni s-au cheltuit 1 200 000 de euro, contra propaganda – 2 100 000 de euro. Pentru organizațiile de tineret – 850 000 de euro, candidați, spoileri, doi, perioada de cinci luni, în total – 1 120 000 de euro. În raport numele acestor candidați sunt abreviaturile V.I. și A.N..."

La întrebarea moderatorului emisiunii dacă sub abreviatura A.N. se află Năstase Andrei, pârâtul a lăsat să se înțeleagă că este vorba despre el.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a reținut că acțiunea înaintată de Năstase Andrei privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece reclamantul, pe parcursul examinării cauzei nu a prezentat careva probe concludente și pertinente care ar conforma faptul că pârâtul a răspândit careva informație falsă în privința sa, iar prin urmare această informație ar fi lezat onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului.

Astfel, prima instanță a concluzionat că nu s-a dovedit faptul că informația difuzată de către pârât îl vizează anume pe reclamantul Năstase Andrei, deoarece, la întrebarea moderatorului emisiunii dacă sub abreviatura A.N. se află Năstase Andrei, pârâtul Usatîi Renato nu a răspuns cu ”Da”, iar faptul că ultimul a lăsat de înțeles acest lucru, este doar o presupunere și o interpretare a unor gesturi de către reclamant, fapte care nu pot fi puse ca probe concludente și pertinente pentru a constata acest fapt, or, faptul identificării persoanei vizate de informație reprezintă o condiție obligatorie pentru restabilirea în drepturi în sensul dat, condiție prevăzută de art. 7 alin.(4) lit. c) al Legii nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare.

Instanța de fond a apreciat ca fiind declarative afirmațiile reclamantului precum că pârâtul ar fi dat de înțeles că sub abreviatura A.N. se presupune Năstase Andrei, prin urmare acțiunea reclamantului cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale urmează a fi respinsă.

La fel, a specificat că, pentru constatarea incontestabilă a faptului că într-adevăr pârâtul sub abreviatura A.N. l-a avut în vedere pe Năstase Andrei, nu sunt suficiente doar careva presupuneri sau interpretări, ci este nevoie de o confirmare și/sau declarație concretă a persoanei în sensul dat.

Invocând dezacordul cu hotărârea instanței de fond, prin cererea de apel, Năstase Andrei a reiterat prevederile art. 24 din Legea privind libertatea de exprimare, care prevede că reclamantul trebuie să dovedească următoarele:

- pârâtul a răspândit informația;
- informația îl vizează și este defăimătoare;
- informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă.

La fel, a specificat că norma în cauză urmează să fie coroborată cu art. 7 alin. (2) din aceeași lege, care stabilește că persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții:

- este falsă;
- este defăimătoare;
- permite identificarea persoanei vizate de informație.

Prin urmare, a invocat că cadrul legal național nu prevede necesitatea ca numele/prenumele persoanei prejudiciate prin comunicarea relatărilor false cu privire la fapte să fie expus direct de persoana vinovată, ci este suficient ca ansamblul afirmațiilor expuse să permită identificarea acestei persoane.

Deci, Năstase Andrei a invocat în cererea de apel că intimatul s-a referit la două inițiale ale candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova, care erau intens mediatizați, iar inițialele ”A.N.” din această listă o avea doar el.

Însă, Curtea de Apel Bălți, examinând apelul declarat de Năstase Andrei, s-a rezumat la simpla constatare că informația difuzată de către intimat îl vizează anume pe Năstase Andrei, dat fiind faptul că la întrebarea moderatorului emisiunii dacă sub abreviatura "A.N." se află Andrei Năstase, intimatul nu a răspuns cu "Da", iar faptul că ultimul a lăsat de înțeles acest lucru, este doar o presupunere și o interpretare a unor gesturi de către ultimul, fapte care nu pot fi puse ca probe concludente și pertinente pentru a constata acest fapt.

Astfel, instanța de apel a reținut că pentru constatarea incontestabilă a faptului că într-adevăr intimatul sub abreviatura "A.N." l-a avut în vedere pe Andrei Năstase, nu sunt suficiente doar careva presupuneri sau interpretări, ci este nevoie de o confirmare și/sau declarație concretă a persoanei în sensul dat.

În consecință, instanța de apel, prin decizia contestată, a menținut soluția dată de instanța de fond.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, în motivarea hotărîrii se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că, contrar prevederilor art. 239 și 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel este una nemotivată, fără a fi dată o apreciere cuvenită tuturor pretențiilor formulate în cererea de apel.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 390 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel trebuie să conțină concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

Din sensul normei de drept citate se deduce că în cazul respingerii apelului instanța de apel urmează să expună în decizie concluzia cu privire la toate argumentele invocate de apelant, să întemeieze motivele în legătură cu care argumentele apelantului din cererea de apel au fost recunoscute ca neîntemeiate.

Instanța de apel nu se va referi la simpla constatare a faptului netemeinicii apelului, deoarece în acest caz decizia apare ca nemotivată.

Motivarea este, așadar, un element esențial al unei hotărîri judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisa a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie. Obligativitatea motivării hotărîrilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigenta a art. 239 din Codul de procedură civilă și art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

În contextul dat, Colegiul consideră decizia instanței de apel ca fiind ilegală, dictată de concluziile nemotivate ale instanței de apel.

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.

Dreptul la un proces echitabil nu poate fi efectiv decât dacă cererile și observațiile părților sunt cu adevărat „ascultate”, *id est* examinate în mod corespunzător de instanța sesizată.

În alte cuvinte, Articolul 6 § 1 implică faptul că „instanța” are obligația de a efectua o examinare efectivă a mijloacelor, argumentelor și dovezilor părților, cu excepția cazului în care este evaluată relevanța (*Van de Hurk v. Olanda*, 19 aprilie 1994, § 59, seria A nr. 288, *Dulaurans v. Franța*, nr. 34553/97, § 33, 21 martie 2000 și *Virgil Ionescu v. România*, nr. 53037/99, § 4, 28 iunie 2005).

Articolul 6 § 1 obligă instanțele să-și motiveze deciziile, dar acesta nu poate fi interpretat ca necesitând un răspuns detaliat la fiecare argument. Domeniul de aplicare al acestei obligații poate varia în funcție de natura deciziei. De asemenea, este necesar să se țină cont în special de diversitatea mijloacelor pe care un justițiabil le poate ridica în instanță și de diferențele din statele contractante cu privire la dispozițiile legale, obiceiurile, concepțiile doctrinare, prezentarea și redactarea hotărârilor judecătorești. Acesta este motivul pentru care întrebarea dacă instanța și-a motivat deciziile în conformitate cu Articolului 6 § 1 din Convenție nu poate fi analizată decât în funcție de circumstanțele cauzei (*Hiro Balani v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 27).

Cu toate acestea, atunci când un motiv (argument), invocat de o parte este decisiv pentru rezultatul procedurii, impune un răspuns specific și explicit (Ruiz Torija împotriva Spaniei, pct. 30).

Astfel, trebuie examinate: - argumentele principale ale reclamantului (Buzescu împotriva României, pct. 67, Donadze împotriva Georgiei, pct. 35); - motivele care vizează respectarea drepturilor și libertăților garantate de Convenție sau Protocoalele sale: instanțele naționale trebuie să examineze cu rigoare și grijă deosebite (Wagner și J.M.W.L. împotriva Luxemburgului, pct. 96).

În mod similar, atunci când este necesară autorizarea unui apel pentru a înștiința o instanță superioară privind capetele de cerere și pentru a pronunța în cele din urmă o decizie, art. 6 § 1 nu impune ca refuzul de a acorda o astfel de autorizație să fie însoțit de o motivație detaliată [Kukkonen împotriva Finlandei (nr. 2), pct. 24]. A se vedea, de asemenea, *Bufferne împotriva Franței* (dec.).

Curtea a menționat că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (*Hotărârea Artico împotriva Italiei*, din 13 mai 1980,), acest drept nu poate fi

considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real "ascultate", adică în mod corect examinate de către instanța sesizată.

Or, principiul procesului echitabil reclamă ca hotărârea să fie motivată, justițiabilul avînd posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare, punând în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufland vs. Belgia, 1986).

Prin urmare, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Pe de altă parte, nemotivarea unei hotărâri judecătorești echivalează practic cu soluționarea procesului fără a intra în fondul acțiunii, de natura prin urmare să justifice casarea cu trimitere spre rejudecare.

Totodată, Colegiul menționează că la 01 februarie 2022, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza Ghimpu și alții v. Republica Moldova (cererea nr. 24791/14), în care Curtea a constatat că în pofida contextului politic și electoral în care reclamanții fuseseră acuzați de complicitate la o presupusă tentativă de lovitură de stat, exprimată într-un film difuzat de mai multe posturi de televiziune și a nivelului sporit de toleranță față de critică la care se supun politicienii cu bună-știință, astfel de acuzații nu puteau fi lăsate fără o examinare particulară de către instanțele naționale.

Cu toate acestea, instanțele naționale nu au examinat în mod detaliat niciuna dintre declarațiile considerate de către reclamanți ca lezându-le reputația lor. Făcând concluzii vagi cu privire la ansamblul declarațiilor exprimate, instanțele au tratat pe picior de egalitate toate declarațiile respective, în pofida esenței lor și a gradului divers al acuzațiilor formulate și al prejudiciului pretins cauzat.

De asemenea, instanțele nu au evaluat impactul formei în care filmul prezenta evenimentele, efectiv fără a lăsa spectatorilor loc de interpretare referitor la veridicitatea alegațiilor.

Astfel, Curtea a considerat că instanțele naționale efectuaseră echilibrarea drepturilor concurente într-o manieră generală, fără a remedia absența oricărei analize cu privire la declarațiile exprimate în film, în special cu privire la acuzațiile în adresa reclamanților.

Prin urmare, Curtea a constatat că a avut loc o încălcare a Articolului 8 din Convenție.

Pornind de la aceste aspecte, Colegiul constată că, în speță, instanța de apel nu s-a pronunțat în nici un fel asupra argumentelor invocate de apelantul Năstase Andrei, prin urmare, motivarea nu întrunește cerințele procedurale prevăzute de art. 241 alin. (5) din Codul de procedura civilă, pentru că nu arată, în concret, motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței și care au condus la soluția emisă.

În aceste condiții, soluția adoptată de instanța de apel nu cuprinde motivele pe care se sprijină soluția, prin decizia atacată nefiind astfel soluționat fondul cauzei.

Prin urmare, absența motivării din cuprinsul hotărârii judecătorești are semnificația necercetării fondului cauzei și atrage după sine casarea acesteia cu transmiterea cauzei spre rejudecare.

Din considerentele menționate și ținând cont de faptul că decizia instanței de apel nu corespunde standardelor procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătorec, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea cauzei în ordine de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Năstase Andrei, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Năstase Andrei.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată judecată depusă de Năstase Andrei împotriva lui Usatî Renato, intervenient accesoriu Întreprinderea cu Capital Străin "Reforma Art" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Victor Burduh

Dumitru Mardari